

Aldona Zimna

Książnica Pedagogiczna

im. A. Parczewskiego w Kaliszu

e-mail: a.zimna@kp.kalisz.pl

Działania Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu w czasach pandemii roku 2020/2021

DOI: <http://doi.org/10.18778/0860-7435.33.05>

Abstrakt: Celem artykułu jest prezentacja różnorodnych działań organizowanych przez Książnicę Pedagogiczną im. A. Parczewskiego w Kaliszu podczas pandemii od marca 2020 do września 2021 roku. Tekst zawiera przykłady tradycyjnych i elektronicznych usług bibliotecznych w ramach szerokiej oferty edukacyjno-kulturalnej, skierowanej do różnych grup użytkowników. Autorka opisała między innymi wystawy, konkursy i projekty realizowane przez Książnicę, także we współpracy z bibliotekami szkolnymi, wydziałem UAM/WPA w Kaliszu i Uniwersytetem Trzeciego Wieku. Podkreśliła wielką rolę popularyzowania działań biblioteki, które przenikają ze świata rzeczywistego w wirtualny poprzez media społecznościowe i stronę internetową Książnicy.

Słowa kluczowe: Książnica Pedagogiczna im. A. Parczewskiego w Kaliszu, usługi biblioteczne, pandemia COVID-19, działania kulturalno-oświatowe

Zamknięte, otwarte, ponownie zamknięte i znów otwarte – tak w skrócie można w pierwszym okresie pandemii opisać funkcjonowanie bibliotek w Polsce. Książnica Pedagogiczna (dalej: KP) w Kaliszu, tak jak inne tego typu placówki, w marcu 2020 roku również została zamknięta. W początkowym okresie większość bibliotekarzy pracowała zdalnie. Czytelnicy nie mogli wypożyczać książek, korzystać z czasopism i zbiorów multimedialnych oraz

pozostałych usług bibliotecznych. Zostały przerwane działania statutowe biblioteki, odwołano zaplanowane wydarzenia kulturalno-oświatowe, w tym także edukacyjno-biblioteczne, skierowane do nauczycieli i uczniów. Bibliotekarze jednak nie zostawili swoich czytelników, utrzymywali z nimi kontakt mailowy i telefoniczny. Dbając o konta użytkowników, przedłużano terminy zwrotu wypożyczonych książek. Cały biblioteczny zespół sprawnie przeorganizował swoją pracę i większość działań zaczęto efektywnie realizować online, będąc w kontakcie z czytelnikiem: nauczycielem, studentem, rodzicem i uczniem. Ponadto, wykonywano bieżące zadania, typu: zakup książek, systematyczne wprowadzanie rekordów książek i innych zbiorów do katalogu SOWA, sporządzanie zestawień bibliograficznych, prowadzenie ewidencji i dokumentacji w działach i zespołach pracowniczych, przygotowywanie nowych propozycji działań bibliotecznych i edukacyjnych.

Zaprezentowane w artykule działania Książnicy stanowią część zrealizowanych aktywności w opisywanym okresie. Autorka pracy starała się ukazać różnorodność działań i usług bibliotecznych, uwzględniając przy tym różne grupy użytkowników, w tym uczniów i nauczycieli. Główną metodą badawczą była analiza treści, w odniesieniu do postów publikowanych przez bibliotekarzy Książnicy na Facebooku oraz stronie internetowej placówki.

Biblioteka w pierwszym okresie pandemii aktywnie popularyzowała swoją działalność, skupiając się na przekazywaniu różnorodnych informacji w świecie wirtualnym. Większość nauczycieli bibliotekarzy, pracując zdalnie, realizowała zaplanowane działania (przeredagowywanie scenariuszy lekcji na lekcje online, rozłożenie w czasie różnego typu projektów edukacyjnych, sporządzanie nowych aktualnych zestawień bibliograficznych). Z zaangażowaniem brano udział w szkoleniach i webinarjach, które pomagały podnosić kwalifikacje niezbędne w pracy zdalnej, nauczaniu i promocji wirtualnych działań bibliotecznych. Po ustabilizowaniu się stanu epidemicznego, dyrekcja oraz bibliotekarze Książnicy, po wypracowaniu określonych zasad zachowania i bezpieczeństwa pracy, powrócili do realizacji swoich zadań na miejscu, w bibliotece. Informacje o podejmowanych przedsięwzięciach zamieszczano na stronie www.kalisz.pl oraz na bibliotecznym Facebooku i blogu „Biblioteczne Cymelia”. Jedną z ważniejszych usług, która stała się w pierwszym okresie pandemii bardzo popularna wśród użytkowników biblioteki, była możliwość korzystania z oferty IBUK Libra pod hasłem „Zostań w domu i czytaj e-booki w IBUKU Librze”. Zachęcano również do korzystania z zasobów dostępnych w bibliotece cyfrowej POLONA, która oferuje 3 miliony obiektów cyfrowych – książek, czasopism, rękopisów, starodruków, map, rysunków, grafik, fotografii, pocztówek. Uczestniczono w realizacji wspólnego projektu bibliotek pedagogicznych województwa wielkopolskiego „Cyfrowa Lekcja”, współtworząc bazę linków do

różnych materiałów edukacyjnych dostępnych w Internecie dla nauczycieli wszystkich przedmiotów na każdym etapie kształcenia. Propagowano projekt na stronie KP; baza linków jest nadal systematycznie aktualizowana. Efektem projektu była też przekazana do wszystkich placówek w województwie publikacja Samorządu Województwa Wielkopolskiego pt. *Wirtualna Biblioteka. Scenariusze form pracy zdalnej*, drukowana w pracowni poligraficznej Książnicy w czerwcu 2020 roku (Walczak (red.), 2020).

Wiosną 2020 roku ambitnym i wymagającym szczególnie zaangażowania bibliotekarzy przedsięwzięciem była realizacja projektu „Chopin dla średnio zaawansowanych”. Ten internetowy i interaktywny projekt czterech kaliskich instytucji edukacyjno-kulturalnych (Książnicy Pedagogicznej, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Centrum Kultury i Sztuki oraz Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UAM w Poznaniu, dalej: UAM/WPA) zapoznawał zainteresowanych między innymi z historią konkursu chopinowskiego, związkami Fryderyka Chopina z Kaliszem i regionem. Prezentowano różnego typu ciekawostki oraz interesujące wydarzenia, programy i wystawy, konkursy, quizy, filmy i filmiki promujące życie i twórczość F. Chopina, zasoby bibliotek cyfrowych, chopinowskie ekslibrisy oraz tematyczną literaturę ze zbiorów Książnicy (Chopin dla..., 2020).

Bibliotekarze w pierwszym roku pandemii nieprzerwanie prowadzili stałe biblioteczne cykle typu: „Książnica Pedagogiczna poleca...”, „Wypożyczalnia poleca...”, „Czytelnia poleca...”, „Filmowe wtorki”, „Dział gromadzenia proponuje”, „Weekendowa zabawa z książką w roli głównej”, „Galeria na Fotelu”, „czytelnicy – czytelnikom”, w której użytkownicy dzielili się swoimi refleksjami na temat książek i bibliotek. Ponadto bibliotekarze inicjowali nowe cykle, np. „Nietypowe Portrety – Wypożyczalnia poleca: Poniedziałki z serią »Kaliszanie«”. Na stronie internetowej i Facebooku biblioteki pojawiły się, skierowane głównie do nauczycieli, wychowawców i uczniów, materiały edukacyjne, które pełniły rolę pomocy dydaktycznych i inspiracji przydatnych podczas nauczania zdalnego, np.: „Nie możesz pójść do biblioteki, więc skorzystaj z cyfrowych zasobów Internetu” bądź „Przewodnik po zasobach cyfrowych”. Niektóre z wcześniej podejmowanych projektów udało nam się zrealizować online, np. kolejną edycję projektów we współpracy z kaliskimi bibliotekami szkolnymi, tj.: „Aktywna Biblioteka” (2018) oraz „Wspólnie czytamy i poznajemy bajki i baśnie”. Wraz z nauczycielami wypracowano wytyczne dotyczące realizacji wszystkich projektów¹.

¹ Zrealizowane edukacyjne projekty biblioteczne zaprezentowano w podsumowującym filmiku, zatytułowanym „Projekty edukacyjne w Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu – rok szkolny 2019/2020”.

Bibliotekarze przez cały okres pandemii włączali się także w ogólnopolskie kampanie społeczne typu: „Podaruj Wiersz”, „Idą Święta, nie o sms-ie, lecz o kartce pamiętaj”, współpracując przy tym ze szkołami z Kalisza i okolic, z Wojewódzkim Szpitalem Zespołowym im. L. Perzyny, z kaliskim Domem Dziecka, Domem Pomocy Społecznej oraz kaliskimi stowarzyszeniami.

Wśród wspólnych przedsięwzięć zorganizowanych w sieci wymienić można między innymi:

- biblioteczne lekcje tematyczne online: „Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich”;
- quizy i zabawy online dla najmłodszych np.: „Koszyczek wielkanocny – sprawdź co w nim jest...”;
- cykl „Proponujemy powtórkę ze znajomości lektur szkolnych...”;
- „Tydzień z patronami i wydarzenia 2020 roku”;
- zabawę – „Poukładaj puzzle online. Kalisz i kaliszanie na starej fotografii ze zbiorów specjalnych Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu”;
- wirtualne tablice z materiałami edukacyjno-dydaktycznymi dla uczniów, w tym maturzystów oraz szerokiego grona nauczycieli;
- Narodowe Czytanie 2020;
- cykl przewodników i poradników dla czytelnika, typu: Jak korzystać z IBUK Libry, Biblioteczne Tutoriale;
- Mikołajki z Książnicą Pedagogiczną – wirtualne spotkania dla najmłodszych z pisarką Moniką Sawicką Kacprzak.

Ponadto Książnica Pedagogiczna, włączając się w obchody 28. Europejskich Dni Dziedzictwa, zorganizowała w 2020 roku wernisaż wystawy zatytułowanej „Władysława Kościelniaka wędrówki wielkopolskim szlakiem”, której kuratorem była dr Bogumiła Celer – kierownik Działu Zbiorów Specjalnych. Ona także opracowała bibliofilskie wydanie książki *Szkieł do portretu Władysława Kościelniaka. Dedykacje i autografy z księgozbioru artysty* (Celer, 2020a). Poza tym, w ramach współrealizacji edukacyjnego projektu „Calisiada 2020”, przygotowana została wystawa poświęcona historii kaliskiego przemysłu muzycznego, której kuratorem była Anna Wojtynka. W bieżącym roku, przestrzegając zasad reżimu sanitarnego, biblioteka po raz kolejny włączyła się w obchody Europejskich Dni Dziedzictwa, tym razem pod hasłem „Smaki dziedzictwa”. Spotkanie rozpoczął pokaz artystyczny w wykonaniu Stowarzyszenia Zespołu Folklorystycznego Calisia oraz Kapeli „Złote kłosy” z gminy Szczytniki. Ponadto uczestnicy mieli okazję zapoznać się z zasadami zdrowego żywienia, przedstawionymi przez Sekcję Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu. Przygotowany

został także stół biesiadny w stylu ziemiańskim przez nauczycieli i uczniów Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Janka Bytnara „Rudego”. Królowały na nim przeróżne dania z bani (czyli wielkopolskiej dyni). Chętni mogli spróbować swoich sił w kaligrafii i pisaniu piórem, zasmakować w dawnych grach i zabawach oraz obejrzeć film „Dziedzictwo kulturalne Kalisza i regionu”. Na scenie zaprezentowali się wokaliści Szkoły Muzycznej Talent Studio w Kaliszu. Imprezie towarzyszyła wystawa książek o tematyce kulinarnej, historycznych czasopism z zasobów biblioteki oraz kompozycja najpopularniejszych warzyw i owoców pochodzących z regionu kaliskiego, przygotowana przez pracowników Książnicy.

Bibliotekarze, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom swoich czytelników, przygotowywali także wystawy w formie online, np.: „Dzieci w obiektywie kaliskich fotografów z kolekcji zbiorów specjalnych Książnicy”, „Dziecko w ekslibrisie ze zbiorów Książnicy Pedagogicznej”, „Dzień Dziecka” – wystawa kart okolicznościowych wykonanych z myślą o naszych najmłodszych przez słuchaczki Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Calisia” sekcji rękodzieła artystyczne. Ponadto przygotowana została wystawa z okazji Dnia Matki oraz wystawa „Bożena Woś In Memoriam”, poświęcona zasłużonej ostrowskiej działaczce, nauczycielce i animatorce kultury, która wraz z mężem zainicjowała Międzynarodowe Biennale Małej Formy Graficznej i Ekslibrisu. Elektroniczna wersja tej ostatniej oparta została na ekspozycji prezentowanej od marca do końca czerwca 2020 roku w siedzibie Książnicy. W pierwszej połowie 2021 roku powrócono do wernisaży wystaw w formie tradycyjnej. Były to między innymi: „Galeria kobiet w świetle kolekcji ze zbiorów specjalnych Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu”, „Wielkanocne rękodzieło”, „Iwanka Urbanowska – charyzmatyczna działaczka społeczna”, „Odkrywanie świata Władysława Kościelniaka” – wystawa fotograficzna przygotowana z okazji 105. rocznicy urodzin wielkiego kaliszana.

Książnica we współpracy z UAM/WPA, w ramach Tygodnia Bibliotek 2020, pod hasłem „Zasmakuj w bibliotece”, zorganizowała konkurs „Moja wymarzona półka z książkami” (Moja półka..., 2020). Zaproponowała także zabawy online dla czytelników, prezentacje multimedialne oraz filmiki instruktażowe, odkrywano „smaki” księgozbiorów prywatnych bibliotekarzy Książnicy, uczestniczono w sympozjum międzynarodowego projektu „Manuscripta.pl”.

Biblioteka uczestniczyła także w nagraniu „Czytanie na ekranie”, na zaproszenie Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 19 w Kaliszu. Zorganizowano Dzień Bookcrossingu: 17. edycję Ogólnopolskiego Święta Wolnych Książek, promując nasze biblioteczne czasopismo „Blżej Biblioteki: pismo bibliotekarzy Wielkopolski południowo-wschodniej”.

W 2020 roku podczas ogólnopolskiej akcji Cała Polska Czyta Dzieciom, pod hasłem „Cała Polska czyta dzieciom o zwierzętach”, zorganizowano wiele przedsięwzięć, między innymi zaprezentowano dwie odsłony online Teatryku Kamishibai, cieszącego się dużym zainteresowaniem najmłodszych. Pierwszy, edukacyjny występ, nosił tytuł „Pluszowe misie, prawdziwe niedźwiadki”², a jego drugą odsłoną, przygotowaną w ramach współpracy Książnicy z Wydawnictwem MARTEL, było przedstawienie wiersza zatytułowanego „Zebra” z publikacji „Rymowanki, rozbawianki”, autorstwa Agnieszki Nożyńskiej. Ilustracje do wiersza wykonały bibliotekarki Książnicy.

Propagowano działania w ramach edycji 2019/2020 konkursu Wielka Liga Czytelników, polecając dzieciom, młodzieży i rodzicom „Kwartalnik – gazetkę Wielkiej Ligi”³. Jeden z pracowników biblioteki, obdarzony talentem plastycznym, udostępnił online „Bardzo nieprofesjonalny kurs rysunku” na podstawie książki *Co? Jak? Narysować?* Edwina Georga Lutza (2016). Natomiast podczas udziału w akcji #GaszynChallenge wystosowano apel o pomoc dla chorej Sandry, wnuczki byłej pracownicy Książnicy.

Kontynuując cykl „Bloguj z Książnicą! Biblioteczne Cymelia”, dr B. Celer cyklicznie prezentowała unikatowe zbiory Książnicy. Zaprosiła między innymi naszych czytelników w sentymentalną podróż online do Pracowni Władysława Kościelniaka, wspomnianego już artysty.

Wśród konkursów, które cieszyły się dużą popularnością w 2020 roku, nie tylko wśród lokalnej społeczności, wymienić można: konkurs plastyczno-fotograficzny pt. „Mój pupil – wymarzone zwierzątko”, „Rodzinne Potyczki” – I edycja „Być jak Szymborska – limeryk” oraz przesunięty w czasie konkurs na projekt multimedialny „Tradycje Wielkanocne”. Na konkursy wpłynęło kilkaset prac z Kalisza i regionu, a także z Wrocławia, Sieradza czy Kutna.

Pod koniec maja 2020 roku stopniowo zaczęto wznawiać działalność, otwierając wypożyczalnię, a 20 czerwca – czytelnię.

W międzyczasie trwała rozbudowa biblioteki, wymagająca zaangażowania wszystkich pracowników w różnego typu prace porządkowe. Przed placówką rysował się gorący okres przeprowadzki do nowych wnętrz. Mimo to nie przerwano kontaktu z czytelnikami, przenosząc nadal wiele wydarzeń bibliotecznych do sieci. W sierpniu Zespół wspomagania szkół i placówek oświatowych zorganizował webinarium dla nauczycieli, wychowawców i pedagogów zatytułowane „Różnorodne formy i działania biblioteczne wsparciem w pracy nauczyciela”. Udało się zorganizować hybrydowo między innymi Noc Bibliotek, wirtualnie Festiwal Pluszowego Misia oraz Mikołajki.

² Opracowany na podstawie wiadomości zaczerpniętych z internetowej strony Niedzwiedzie.pl.

³ Gazeta dostępna jest na stronie: <https://wielkaliga.pl/kwarantannik/>

Późna jesień 2020 roku w Książnicy była okresem przeprowadzki i urządzania nowych przestrzeni: wypożyczalni, czytelnicy, nowoczesnych magazynów oraz działu zbiorów specjalnych. Z tego powodu bibliotekę zamknięto na kilka tygodni, aby ponownie zacząć działać pod koniec grudnia 2020 roku. Kolejne fale epidemii oraz wprowadzane lockdowny uniemożliwiły pracownikom zorganizowanie zaplanowanej „parapetówki”.

Wraz z uruchomieniem nowych przestrzeni, stanowiących ponad 2300 m², powstała strefa Wolnego Dostępu, wyróżniająca omawianą placówkę wśród bibliotek pedagogicznych województwa wielkopolskiego. Mieści ona obecnie około 10 tys. książek wybranych spośród dwustutysięcznego księgozbioru. Nowa część Książnicy to także trzy przeszklone sale, które dzięki przesuwным ścianom można dowolnie aranżować tak, aby można było organizować konferencje, różnego typu szkolenia, seminaria czy kameralne spotkania dla różnych grup użytkowników. Atrakcją tej części biblioteki jest także przestrzeń przeznaczona dla Galerii – miejsca wielu interesujących, wspomnianych już wystaw. Obok głównego wejścia do wypożyczalni mieści się Pracownia Władysława Kościelniaka. To wyjątkowe miejsce służy pielęgnowaniu pamięci o jednym z najbardziej zasłużonych kaliszczan, zarówno artyście, jak i kronikarzu miasta i regionu. Kaliska Książnica została wyposażona także w nowoczesny sprzęt multimedialny, w tym specjalistyczny skaner oraz system zabezpieczeń ARFIDO. W marcu 2021 roku, z myślą o komforcie i bezpieczeństwie czytelników, uruchomiono samoobsługowy zwrot książek poprzez tzw. trezor biblioteczny.

W ramach działających w bibliotece Sieci Współpracy i Samokształcenia Nauczycieli oraz cykli „Spotkajmy się bibliotece”, „Ludzie z pasją”, „Znani, nieznanzi Wielkopolanie – ocalić od zapomnienia”, „Kierunek zdrowie” organizowano dla czytelników, nauczycieli i uczniów imprezy zatytułowane:

- „Kto czyta, żyje dwa razy – nowy czytelnik w bibliotece”, spotkanie z pisarką Ewą Nowak;
- „Bibliotekarz i czytelnik wobec prawa autorskiego. Zarys problematyki”, wykład dr Agnieszki Raubo, wykładowcy UAM/WPA Kalisz;
- „Różne oblicza depresji u dzieci i młodzieży”, spotkanie z psychoterapeutą, psychologiem, Dorotą Stanisławską z Centrum Psychoterapii „Terapiatuli”;
- „Tradycje wielkanocne” – spotkanie z Martą Kaletą, wykładowcą ze Studium Animatorów Kultury w Kaliszu;
- „Ochrona zabytków w regionie” – wykład Macieja Błachowicza, regionalisty, wykładowcy UAM/WPA Kalisz;

- „Książki pachnące wrażeniami – czytanie wrażeniowe współczesnych i klasycznych książek dla dzieci” – spotkanie z Małgorzatą Śwędrowską, twórczynią koncepcji czytania wrażeniowego;
- spotkanie poświęcone budowaniu świadomości społecznej o zespole Downa z Angeliką Jarych, autorką książki *Z pamiętnika mamy Zosi: Trisomia 21* (2020).

Wiosną 2021 roku zorganizowano wirtualny cykl wydarzeń promujących książkę i czytanie pod tytułem „Kwiecień miesiącem książki w Książnicy Pedagogicznej”. Z okazji dwóch świąt książki przypadających w kwietniu zaproszono między innymi do wysłuchania sondy bibliotecznej, przeprowadzonej wśród senierek – słuchaczek Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Calisia” w Kaliszu, które podzieliły się swoimi refleksjami dotyczącymi czytanych książek z lat dzieciństwa i młodości. Przedstawiono interesujące wyniki badań związane z czytaniem książek oraz jaki to ma wpływ na rozwój mózgu. Mimo iż czynność ta jest nienaturalnym zadaniem dla mózgu, ma pozytywny wpływ na nasze zdrowie. Na zakończenie ww. cyklu, z okazji Światowego Dnia Książki, zaprezentowano najstarszą książkę zachowaną w zbiorach specjalnych Książnicy: „Biblię Gdańską” z 1632 roku, która właśnie po konserwacji wróciła do biblioteki (Celer, 2020b).

Na przełomie maja i czerwca br. udało się przeprowadzić w formie tradycyjnej kolejny, tym razem jubileuszowy, XX Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom, który obchodzony był pod hasłem „Czytamy polskich autorów”. W akcji wzięło udział ponad 150. uczestników: dzieci wraz z opiekunami z różnych przedszkoli z Kalisza i okolic, zaproszeni przedstawiciele Wydawnictwa Martel oraz Towarzystwa Miłośników Kalisza.

Udało się także w roku szkolnym 2020/2021 przeprowadzić kilka edukacyjnych projektów, w tym tradycyjnie „Aktywną Bibliotekę” oraz między innymi „Krag Zaczytanych Przedszkoli” – edycja rozszerzona, „Wspólnie czytamy i poznajemy bajki i baśnie”, „Z czytaniem i programowaniem za pan brat” – II edycja. We wrześniu br. biblioteka ogłosiła kolejne edycje prowadzonych z powodzeniem projektów. Zorganizowano także jubileuszową 10. edycję Narodowego Czytania „Moralności pani Dulskiej”. Do lektury zasiedli bibliotekarze Książnicy oraz zaproszeni goście, a wśród nich prof. Michał Rusinek – pisarz, tłumacz, literaturoznawca, były sekretarz Wisławy Szymborskiej oraz członek Rady Języka Polskiego. W tym hybrydowym wydarzeniu uczestniczyli także czytelnicy oraz uczniowie szkół podstawowych zarówno z Kalisza, jak i regionu.

Szczególną uwagę Książnica przywiązuje do wydawanego od 2013 roku czasopisma Książnicy „Blżej Biblioteki. Pismo bibliotekarzy Wielkopolski

południowo-wschodniej” pod redakcją dr B. Celer⁴. W roku 2020 wydano jego podwójny numer, przedstawiono też krótki film prezentujący prace redakcji i zespołu autorów. Obecnie przygotowujący jest kolejny numer czasopisma.

Pomimo pandemii pracownicy biblioteki starali się uczestniczyć w różnych wydarzeniach i konferencjach, doskonaląc swój warsztat pracy i promując działalność placówki. Do najważniejszych w 2021 roku zaliczyć należy: uczestnictwo w czerwcowym V Nowym Forum Bibliotek Pedagogicznych w Krakowie (konferencja online), na którym wykład na temat regionalnych izb pamięci w polskich bibliotekach, między innymi na przykładzie Pracowni Artystycznej Władysława Kościelniaka w Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu, wygłosiła dr B. Celer. Kolejnymi prelegentkami były Róża Pomiecińska oraz Aldona Zimna, które szeroko przedstawiły działania Kaliskiej Książnicy Pedagogicznej w obszarze propagowania kultury, tradycji i historii regionu, a także zaprezentowały wydawnictwa regionalne promujące działania nauczycieli i regionalistów współpracujących z placówką. W maju br. podczas Poznańskich Targów Edukacyjnych (online), których współorganizatorem był Departament Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, przygotowano szkolenia online, poświęcone TIK-om w edukacji, przeprowadzone przez R. Pomiecińską oraz krótki film o życiu i działalności wspomnianego już artysty Władysława Kościelniaka, autorstwa B. Celer. Z kolei w lipcu tego roku istotnym wydarzeniem promującym bibliotekę, było wygłoszenie przez dr B. Celer podczas 70. Kongresu IAML 2021 (*IAML – Music Librarians, Archivists and Information Specialists of the World*) prelekcji pt. „The musical legacy of the Wilkomirski family in the collections of Polish libraries”.

Bibliotekarze Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu żywią nadzieję, że w tym trudnym czasie, podczas walki z pandemią, spełniają oczekiwania czytelników. Służą wszystkim użytkownikom biblioteki, współpracują z lokalnym środowiskiem, starają się wspomagać placówki szkolne i przedszkolne, przenikając jednocześnie ze świata rzeczywistego w wirtualny. Obecnie każde działanie, nowy projekt, wydarzenie, zamiar współpracy opiera się na alternatywnych sposobach realizacji. Bibliotekarze zdobywają więc nowe kwalifikacje, uzupełniają swoje kompetencje, poszerzają księgozbiór, aby nadal profesjonalnie oferować różnorodne usługi wszystkim użytkownikom, planując jednocześnie w Książnicy Pedagogicznej nowe wydarzenia, np. I Wielkopolskie Forum Bibliotekarzy.

⁴ Czasopismo jest dostępne także w wersji elektronicznej na stronie: <https://ksiaznica70.wixsite.com/blizej-biblioteki>

Bibliografia

- Aktywna Biblioteka. Projekt współpracy Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu z bibliotekami szkolnymi, którego zwieńczeniem jest uzyskanie tytułu honorowego *Máxima cum láude* (Z najwyższą pochwałą) [online]. Pobrane 20 września 2021 r., z: <http://kp.kalisz.pl/pdf/22018/regulamin%20aktywna%20biblioteka.pdf>
- Celer, Bogumiła (2020a). *Szkic do portretu Władysława Kościelniaka. Dedykacje i autografy ze księgozbioru artysty*. Kalisz: Publiczna Biblioteka Pedagogiczna im. A. Parczewskiego.
- Celer, Bogumiła (2020b). Konserwacja siedemnastowiecznej „Biblii Gdańskiej” ze zbiorów Książnicy. W: Blog „biblioteczne cymelia” [online]. Pobrane 20 września 2021 r., z: <https://ksiaznica.wixsite.com/cymelia/post/konserwacja-siedemnastowiecznej-biblii-gda%C5%84skiej-ze-zbior%C3%B3w-ksi%C4%85%C5%BCnicy>
- Chopin dla średnio zaawansowanych (2020). W: Facebook [online]. Pobrane 20 września 2021 r., z: <https://www.facebook.com/pages/category/Society---Culture-Website/Chopin-dla-%C5%9Brednio-zaawansowanych-105352684476816/>
- Jarych, Angelika (2020). *Z pamiętnika Zosi: Trisomia 21*. Bielsko Biala: Wydawnictwo Book Ojciec.
- Lutz, Edwin Georg (2016). *Co? Jak? Narysować?*. Warszawa: Wydawnictwo Egmont Polska.
- (Moja półka..., 2020) „Moja półka z wymarzonymi książkami” – weź udział w konkursie Książnicy Pedagogicznej! W: Calisia.pl [online]. Pobrane 20 września 2021 r., z: <https://calisia.pl/moja-polka-z-wymarzonymi-ksiazkami-wez-udzial-w-konkursie-ksiaznicy-pedagogicznej,44620>
- Walczak, Beata (red.) (2020). Wirtualna Biblioteka. Scenariusze form pracy zdalnej. *Biuletyn Pedagogicznych Bibliotek Województwa Wielkopolskiego*, 1. Pobrane 20 września 2021 r., z: https://www.kp.kalisz.pl/pdf/Biuletyn%20PBP_Wirtualna_Biblioteka.pdf

The activities of A. Parczewski’s Educational Library in Kalisz during the time of COVID-19 pandemic in the school year 2020/2021

ABSTRACT: The aim of the article is to present the variety of activities organized by A. Parczewski’s Educational Library in Kalisz during the time of COVID-19 from March 2020 to September 2021. The text contains examples of traditional and electronic services of the library within wide educational and cultural range aimed at different groups of users. The author described many actions including exhibitions, competitions and projects realized by the library in cooperation with some school libraries, Adam Mickiewicz University (UAM) / Faculty of Pedagogy and Fine Arts in Kalisz (WPA) and University of the Third Age. The author emphasized the great role of popularising the library’s actions which permeate from real world into virtual world through social media and the library’s website.

KEYWORDS: A. Parczewski’s Educational Library in Kalisz, library services, COVID-19 pandemic, cultural and educational activities